

Bruksela, dnia 23 września 2009 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 44/2009

SPRAWOZDANIE ZE SPOTKANIA EURODEPUTOWANYCH Z WICEPREMIEREM WALDEMAREM PAWLAKIEM

Strasburg, 14 września 2009

1. Wystąpienie wicepremiera i ministra gospodarki Waldemara Pawlaka

„Mamy szansę wpływać na udoskonalanie działalności różnych obszarów Unii Europejskiej. Możemy także pomóc w tworzeniu sprawnie i efektywnie funkcjonujących instytucji, oraz lepszego, bardziej klarownego prawa, zarówno na poziomie krajowym jak i europejskim” – powiedział wicepremier Waldemar Pawlak.

Wicepremier Pawlak stwierdził, że Polska może się stać liderem w regionie Europy Środkowej, gdzie liczba mieszkańców wynosi 159 milionów, a więc przekracza liczbę obywateli Rosji. Region Europy Środkowej ma PKB porównywalne do PKB Rosji i Niemiec. W Polsce mieszka ¼ ludności z tego regionu. PKB Polski wynosi również ¼ PKB całego regionu. Wicepremier powiedział, że Polska może być reprezentantem regionu, jeśli będzie skutecznie rozmawiać z pozostałymi partnerami wUE.

Następnie wicepremier zwrócił uwagę na najważniejsze elementy Krajowego Programu reform w ramach Strategii Lizbońskiej, które są skupione wokół czterech zasadniczych obszarów:

- **aktywnego społeczeństwa** (aktywna polityka rynku pracy i rozwój edukacji),
- **innowacyjnej gospodarki** (zapewnienie przyjaznego otoczenia dla przedsiębiorstw, wdrożenie rozwiązań wspierających działalność promocyjną i badania i rozwój, zagwarantowanie odpowiedniej infrastruktury),
- **sprawnych instytucji**
- oraz **lepszyc regulacji**.

Wspomniał o sukcesach naszego kraju na tle osiągnięć innych krajów UE. „Kluczowe dla rozwoju naszej gospodarki stają się projekty o charakterze innowacyjnym. Dlatego w Ministerstwie Gospodarki wypracowaliśmy ułatwienia dla firm starających się o status centrów badawczo-rozwojowych” – dodał wicepremier Pawlak. Jeśli

firma uzyskuje 20% przychodów z badań i rozwoju, wówczas może uzyskać status takiego centrum.

Podczas spotkania wicepremier Pawlak poruszył m.in. następujące kwestie:

- **Dyrektywa IPPC (ang. *Integrated Pollution Prevention and Control*)**

Minister Pawlak powiedział, że obecnie w zakresie realizacji dyrektywy IPPC występują duże różnice pomiędzy nowymi i starymi państwami członkowskimi. Dzięki kogeneracji państwa członkowskie w Europie Zachodniej lepiej wykorzystują paliwo. Na zachodzie niewiele jest ciepłowni np. osiedlowych, które są w Polsce i mogą być wyłączone z eksploatacji z uwagi na małą moc.

Warto przypomnieć, że dyrektywa IPPC to dyrektywa sprawie zintegrowanego zapobiegania i zmniejszania zanieczyszczeń. Dyrektywa IPPC narzuca konieczność uzyskiwania tzw. pozwoleń zintegrowanych na funkcjonowanie w UE instalacji przemysłowej, w niektórych, uznawanych za szczególnie uciążliwe dla środowiska, dziedzinach przemysłu. Są to niektóre instalacje technologiczne w ramach: przemysłu paliwowo-energetycznego, chemicznego, mineralnego, metalurgicznego a dodatkowo instalacje związane z gospodarką odpadami i rolnictwem (m.in. ubojnie, mleczarnie, garbarnie).

Z informacji na stronie www.energetyka.wnp.pl wynika, że nowym wymaganiom dyrektywy ma podlegać ponad 1100 kotłów w 269 elektrowniach, elektrociepłowniach i ciepłowniach. Koszty przystosowania do nowych wymagań szacuje się w miliardach euro. Przyspieszone wdrożenie dyrektywy IPPC od początku 2016 roku wymusi wyłączenie z eksploatacji źródeł o mocy równej 7 tys. MW. Doliczając do tego jednostki, które z racji naturalnego zużycia miałyby także zostać wyeliminowane, z polskiej mapy energetycznej zniknie łącznie 15 tys, czyli połowa aktualnego potencjału wytwórczego.¹

Prace nad dyrektywą, która ma wejść w życie w roku 2016, są w toku. Modyfikacje wprowadzane przez Komisję Europejską, takie jak zmiana definicji źródła spalania dla istniejących instalacji oraz zaostrzenie standardów emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu i pyłu mogą mieć ogromny wpływ na sytuację wytwórców ciepła i energii. Wymagania Dyrektywy spowodują konieczność realizacji szeroko zakrojonych inwestycji pro-środowiskowych. IPPC ma na celu poprawę jakości powietrza, jednak trzeba wziąć pod uwagę, że w naszym przypadku takie zapisy mogą doprowadzić m.in. do likwidacji ogromnej liczby struktur ciepłowniczych. Problemem jest poziom kumulacji procesu restrukturyzacji w czasie i nadanie mu zbyt szybkiego tempa. Zmiany zapisane w Dyrektywie są niezwykle istotne, ale trzeba je wprowadzać w życie w sposób sprawny ekonomicznie oraz akceptowalny społecznie. Dlatego powszechna jest opinia, że realizacja założeń zw. z IPPC powinna zostać rozłożona na dłuższy okres. Czy jest to konieczne? Szybka realizacja Dyrektywy może doprowadzić też do ograniczenia możliwości produkcyjnych polskiej gospodarki, więc przesunięcie w czasie może również pomóc w bardziej efektywnym i racjonalnym kosztowo sposobie jej realizacji².

¹ Na podstawie www.energetyka.wnp.pl, wywiad ze Stanisławem Tokarskim, wiceprezesem Tauron Polska.

² Na podstawie www.elektro.info.pl

- **Bezpieczeństwo energetyczne**

Minister Pawlak podkreślił, że bezpieczeństwo dostaw gazu to ważny temat. Istnieją problemy z negocjacjami z Rosją. Nie ma zainteresowania sfinalizowaniem umów.

- **Gospodarka i Strategia Lizbońska**

Ministerstwo ma cztery priorytety, tj. aktywnego społeczeństwa, innowacyjnej gospodarki, sprawnych instytucji oraz lepszych regulacji.

2. Dyskusja z eurodeputowanymi

Dyskusja z polskimi europoslami dotyczyła przede wszystkim najważniejszych postulatów, które znajdują się w porządku prac poszczególnych komisji Parlamentu Europejskiego. Pojawiły się tematy związane ze współpracą transgraniczną i międzyregionalną, polityką handlową, oraz bezpieczeństwem energetycznym. „Niezbędne jest zapewnienie na poziomie UE instrumentów prawnych umożliwiających zarówno bieżącą współpracę między krajami członkowskimi, jak również solidarną reakcję w sytuacjach kryzysowych” – podkreślił.

Danuta Hübner spytała o politykę energetyczną rządu.

Wicepremier **Pawlak** odpowiedział, że strategia energetyczna do 2030 r. stanowi najpełniejsze ujęcie spraw energetycznych. Odwołuje się ona do efektywności energetycznej i zakłada wzrost wykorzystania technologii czystego węgla, wzrost zużycia odnawialnych źródeł energii oraz zmniejszenie wykorzystania ropy i gazu. Polska ma w Europie największe bezpieczeństwo energetyczne - stosunek ilości surowców importowanych do całkowitego zużycia wynosi 18%. Ten współczynnik wynosi 12% jeśli chodzi o gaz, z czego 1/3 to produkcja krajowa. W konsekwencji współczynnik ten więc wynosi 8%. Warto wspomnieć, że średnia dla UE to 50%.

W kwestii strategii rządu w zakresie energetyki, wicepremier Pawlak powiedział, że opieramy się o prawo energetyczne UE oraz ustawę o efektywności energetycznej. Odniósł się również do promowanego w UE budowania domów energooszczędnych. Stwierdził, że po 20-30 latach budowa takich domów przyniesie oszczędności w kosztach energii, jednakże spowoduje wzrost podatków.

Artur Zasada spytał o kopalnię odkrywkową węgla w Brodach oraz budowę trasy S3.

Minister **Pawlak** podkreślił istotną rolę węgla brunatnego. Stwierdził, że bardzo potrzebne są rozwiązania modernizacyjne składowania CO₂. Potwierdził, że kwestia polskich złóż węgla brunatnego będzie przedmiotem szczegółowych studiów w Strategii Energetycznej Rządu 2030. Dodatkowo wskazał na przykłady wzorcowo przeprowadzonych rekultywacji terenów pokopalnianych. Minister Pawlak zgodził się z argumentami, dotyczącymi budowy trasy S3 i jej strategicznego znaczenia dla regionu. Zobowiązał się, że za jego sprawą ten temat pojawi się na forum rządu

Lena Kolarska-Bobińska spytała o program rozwoju źródeł odnawialnych. **Jarosław Kalinowski** spytał również o energię ze źródeł odnawialnych. Spytał

ponadto o kwestię włączenia Ukrainy do jednolitego rynku, bowiem w jego opinii Ukraina zasypie nas zbożem, co może mieć negatywne konsekwencje dla Polski.

W kontekście odnawialnych źródeł energii, wicepremier wspomniał o wykorzystaniu biopaliw i biomasy do produkcji energii. Wspomniał o dyskusji z ministrem Sawickim nad możliwościami wykorzystania nasion zbóż do produkcji energii, ponieważ tona zboża kosztuje ok. 200 zł a tona węgla ok. 800 zł (w hurtowni 350 zł). Powiedział, że pojawiają się pytania, czy moralne jest spalanie zboża. Dodał jednak, że jednocześnie można się spytać, czy moralne jest, by zboże było tak tanie.

Wspomniał również, że w niektórych krajach istnieje możliwość wykorzystania paliwa w samochodach z silnikami specjalnie przystosowanymi do spalania alkoholu z trzciny cukrowej. W Polsce produkcja paliwa jest obłożona podatkiem akcyzowym i użycie do napędzania pojazdu mechanicznego jakiegokolwiek oleju lub substancji nie obłożonej akcyzą jest surowo wzbronione. Dlatego Waldemar Pawlak wspominał o możliwości zwolnienia z akcyzy w przypadku alkoholu z trzciny cukrowej, który można byłoby dodawać do benzyny.

Piotr Borys spytał o limity CO₂ oraz o to, czy są już decyzje w sprawie kopalni odkrywkowej węgla brunatnego w jego regionie. Minister **Pawlak** odpowiedział, że żadnych decyzji w tej sprawie nie ma.

Jacek Saryusz-Wolski spytał o kwestie związane z gazem z Rosji. Minister **Pawlak** powiedział, że Rosja odrzuciła Kartę Energetyczną. Można zaproponować nowe rozwiązanie, jeśli jest wzajemność. Takiej wzajemności jednak nie ma.

Marek Siwiec podkreślił, że konieczna jest współpraca rządu z eurodeputowanymi, w szczególności w obszarze gospodarki. Konieczne jest skonfrontowanie agendy parlamentarnej z pracami rządu. W poprzedniej kadencji brakowało szybkiej reakcji, dlatego bezskuteczna była np. walka o polską wódkę. Konieczne jest wypracowanie praktycznego kanału przepływu informacji pomiędzy rządem a eurodeputowanymi.

Minister **Pawlak** zgodził się z posłem Siwcem i powiedział, że jest otwarty na kontakt z eurodeputowanymi.

Konrad Szymański powiedział, że choć dziedzina gospodarki jest bardzo ważna, ma wrażenie, że przewaga konkurencyjna Polski w wielu obszarach nie jest wykorzystywana. Spytał, co rząd zrobił w sprawie polityki energetycznej i Nord Stream - czy rząd wykorzystał rezolucję wypracowaną przez PE w sprawie Nord Stream? Powiedział, że obecny komisarz Piebalgs jest w 100% odpowiedzialny za pasmo zaniechań w sferze energetyki, poprzez prowadzenie pasywnej i prorosyjskiej polityki energetycznej UE.

Minister **Pawlak** powiedział, że rząd nie będzie blokował gazociągu Nord Stream, a będzie starał się znaleźć lepsze rozwiązanie na dostawy gazu. Nord Stream to projekt niekorzystny dla Polski, ale również dla Niemiec. Ceny energii spadły a koszty budowy tego gazociągu będą dramatycznie wyższe w porównaniu z rurociągiem lądowym. Ryzyko związane z awarią jest również znacznie wyższe niż w przypadku gazociągu lądowego. W kontekście bezpieczeństwa dostaw gazu można podjąć różnego rodzaju działania. Warto rozważyć rolę magazynów gazu, interkonektorów z

Niemcami, Czechami i Słowacją, środków europejskich na tego typu działania, zwiększenie wydobycia krajowego, gazyfikację węgla, budowę drugiej nitki gazociągu jamalskiego, budowę gazociągu Nabucco, itp.

Rosjanom zaproponowano drugą nitkę gazociągu jamalskiego, ponieważ jest bezpieczniejszy i tańszy od gazociągu północnego. Rosjanie popierają ten projekt, ale mówią, że problemy stwarzają Białorusini. Z kolei Białorusini twierdzą, że Rosjanie im przekazują, że są problemy z Polską. Wicepremier Pawlak przypomniał, że zależność Polski od gazu jest na poziomie 8%, a więc jest bardzo niska.

W opinii ministra Pawlaka najważniejsze jest budowanie niezależności długoterminowej. Rosjanie chcą, by dodatkowe długoterminowe dostawy gazu po roku 2010 były objęte porozumieniem między rządami Polski i Rosji. Chodzi o aneks do umowy międzyrządowej z 1993 roku w sprawie dostaw rosyjskiego gazu do Polski do 2022 roku. Wicepremier Pawlak powiedział, że na razie jest długoterminowy kontrakt do roku 2022, ale ma on zostać być przedłużony. Niemcy przedłużyli kontrakt z Rosjanami do 2032 roku. Cena gazu jest zależna od ceny z 18 miesięcy.

Adam Gierek powiedział, że potrzebny jest minimalny kontakt posłów PE z krajem. Kwestie takie jak energia, konkurencja i handel wymagają konsultacji. Nasza gospodarka na razie jest konkurencyjna, bo energia jest tania, ale nie wiadomo, jak długo taki stan rzeczy będzie trwał. Podpisany pakiet energetyczny odsuwa problem na 6-7 lat, ale on wróci z większą siłą. Spytał, jaka będzie przyszłość pakietu? Czy Polska będzie próbowała go modyfikować? Powiedział, że innowacyjność naszej gospodarki jest niska, bo inwestycje w BiR wynoszą 0,5-0,6% PKB, podczas gdy założeniem w Unii Europejskiej jest uzyskanie poziomu 3% a w Szwecji i Finlandii poziom inwestycji w BiR jest na poziomie powyżej 4%. Proporcje wydatków na wojsko do wydatków na inwestycje są w Polsce znacznie wyższe niż w innych krajach. Drugim źródłem konkurencyjności polskiej gospodarki jest tania siła robocza, ale to też niedługo ulegnie zmianie.

Minister **Pawlak** przyznał rację prof. Gierkowi. Stwierdził, że obecnie w Polsce brakuje zaangażowania przemysłu w naukę. Dotychczas nie opłacało się wykazywać przedsięwzięć innowacyjnych. Od momentu wprowadzenia centrów badawczo-rozwojowych jest szansa na zaangażowanie przemysłu w badania naukowe.

Na stronie Ministerstwa Gospodarki możemy przeczytać, że głównymi elementami nowego rozporządzenia ws. funduszu innowacyjności są: ulgi podatkowe na realizację zadań badawczych, wykonanie technicznych studiów wykonalności oraz pokrycie kosztów uzyskania praw własności przemysłowej. Rozporządzenie zakłada możliwość dokonywania przez centra badawczo-rozwojowe (CBR) comiesięcznych odpisów na fundusz innowacyjności. Taki rachunek bankowy posiada każde centrum badawczo-rozwojowe. Odpisy stanowią koszt uzyskania przychodu, pomniejszając tym samym podstawę opodatkowania przed dniem poniesienia faktycznych kosztów. Przygotowane w Ministerstwie Gospodarki przepisy określają:

- rodzaje działalności badawczej m.in. badania, prace rozwojowe, studia wykonalności, które podlegają finansowaniu ze środków funduszu innowacyjności,

- rodzaje kosztów badań i prac rozwojowych oraz kosztów związanych z uzyskaniem patentu na wynalazek, które kwalifikują się do finansowania ze środków funduszu,
- limity procentowe kosztów dla każdego rodzaju działalności badawczej, który podlega finansowaniu ze środków funduszu oraz możliwość ich zwiększenia,
- sposób obliczania wartości pomocy publicznej uzyskiwanej przez centrum badawczo-rozwojowe,
- obowiązki informacyjne przedsiębiorcy i organów państwowych.

Status CBR umożliwia dokonanie odpisu na fundusz innowacyjności w wysokości 20% przychodów ogółem rocznie. Uśrednione dochody przedsiębiorstw, które uzyskały status CBR wskazują, że jeden CBR może odpisać rocznie około 3 mln PLN na fundusz innowacyjności. Środki funduszu innowacyjności są wydatkowane na finansowanie kosztów badań i prac rozwojowych.

Minister **Pawlak** wspomniał o technice magazynowania CO₂, na której zarabiają Brytyjczycy.

Morze Północne ze względu na porowatą strukturę skał pod morskim dnem i infrastrukturę pozostałą po eksploatacji pól naftowych i gazowych może na długie lata stać się miejscem składowania milionów ton dwutlenku węgla z europejskich elektrowni. Składowanie sprężonego dwutlenku węgla daje szansę na rozwój nowej gałęzi gospodarki, sposób na zagospodarowanie rurociągów wybudowanych dla eksploatacji ropy i gazu, możliwość zmniejszenia emisji gazów powodujących efekt cieplarniany i rozwój technologii określanej jako wychwytywanie i składowanie CO₂ (tzw. CCS). Dotychczas technologia CCS (Carbon Capture and Storage), zwana też sekwestracją CO₂, umożliwiającą wychwytywanie do 90 proc. emisji CO₂ z elektrowni generujących moc poprzez spalanie surowców kopalnych, nie była wykorzystana na komercyjną skalę, ale przeszła testy laboratoryjne i niektóre koncerny pracują nad jej zastosowaniem.

Jacek Saryusz-Wolski spytał, czy jest możliwość podłączenia Polski do gazociągu Nabucco, ponieważ UE przeznaczy na ten projekt 200 mln EUR a Polska nie bierze w nim udziału.

Warto przypomnieć, że Nabucco to projekt międzynarodowego konsorcjum z siedzibą w Wiedniu. Ma on od 2014 roku transportować gaz z rejonu Morza Kaspijskiego, Bliskiego Wschodu oraz Azji Środkowej, zmniejszając zależność Europy od surowca z Rosji. Koszt tego projektu to ok. 7,9 mld EUR.

Wicepremier Pawlak powiedział, że porozumienie ws. gazociągu Nabucco zostało zawarte pomiędzy Turcją i czterema krajami Unii Europejskiej: Austrią, Węgrami, Rumunią i Bułgarią. Gazociąg Nabucco łączy region kaspijski z Europą. Na ewentualne korzyści trzeba będzie poczekać. Gaz mógłby być pompowany także do Polski z wykorzystaniem istniejących i planowanych gazociągów w Austrii i na Węgrzech. Ponadto planowane jest połączenie między systemami gazowymi Polski i Czech. Dzięki połączeniu o charakterze interkonektora, czyli umożliwiającemu przesył gazu w obie strony, w późniejszym czasie będzie można zwiększyć przepustowość tego połączenia, które może posłużyć do importu gazu z planowanego na razie europejskiego rurociągu Nabucco. Polskie Górnictwo Naftowe i

Gazownictwo zgłosiło zainteresowanie zakupem 1 mld m sześć. gazu z tego kierunku. Obecnie uruchomienie gazociągu Nabucco planowane jest na 2014 rok.

Na zakończenie wicepremier wyraził swoje przekonanie, iż silna reprezentacja Polski w Parlamencie Europejskim otworzy nowe możliwości dla wzajemnych relacji pomiędzy rządem a PE opartych na poszanowaniu autonomii obydwu instytucji. „Bardzo nam zależy, abyśmy w tej kadencji parlamentu realizowali bieżącą współpracę w obszarach znajdujących się w kompetencji Ministerstwa Gospodarki, czyli w obrębie energii, konkurencyjności, oraz handlu zagranicznego. Chcemy służyć wsparciem merytorycznym, pośredniczyć w przekazywaniu opinii, przygotowywaniu ekspertyz oraz innych materiałów, które będą pomocne podczas Państwa prac w poszczególnych komisjach parlamentarnych” – podsumował wicepremier Waldemar Pawlak.

Wiceszef rządu spotkał się również z przewodniczącym PE Jerzym Buzkiem, z którym poruszył m.in. kwestię przygotowań do polskiej Prezydencji w Radzie UE w 2011 r.

3. Polityka energetyczna Polski do 2030 r.

Minister Pawlak powiedział, że polityka energetyczna Polski opiera się na dokumencie zatytułowanym Polityka energetyczna Polski do 2030 r. Oto jej główne założenia.

Poprawa efektywności energetycznej, wzrost bezpieczeństwa dostaw oraz rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii, wprowadzenie energetyki jądrowej, zwiększenie wykorzystania źródeł odnawialnych a także ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko – to priorytety „*Polityki energetycznej Polski do 2030 roku*” opracowanej przez Ministerstwo Gospodarki.

Strategia odpowiada na najważniejsze wyzwania stojące przed polską energetyką w perspektywie krótko- i długoterminowej. Jej kierunki są współzależne. Poprawa efektywności energetycznej wpłynąć ma na ograniczenie wzrostu zapotrzebowania na paliwa i energię, co z kolei przyczyni się do zwiększenia bezpieczeństwa

energetycznego, na skutek zmniejszenia uzależnienia od importu. Zaowocuje to również ograniczeniem wpływu energetyki na środowisko poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych.

Dla każdego ze wskazanych kierunków resort sformułował cele główne i szczegółowe, określił działania na rzecz ich realizacji oraz przewidywane efekty.

• **Poprawa efektywności energetycznej**

Kwestia ta jest traktowana w *Polityce* w sposób priorytetowy, a postęp w tej dziedzinie będzie kluczowy dla realizacji wszystkich jej celów.

Celami głównymi w tym zakresie będą:

- dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego,
- konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15.

Ministerstwo Gospodarki zamierza stymulować działania proefektywnościowe w obszarze wytwarzania, przesyłu i dystrybucji oraz użytkowania energii. Jednym z proponowanych instrumentów wsparcia będzie system „białych certyfikatów”, który gwarantuje korzyści finansowe dla podmiotów dokonujących największych oszczędności energii.

Ponadto resort gospodarki przewiduje dynamiczny rozwój produkcji energii elektrycznej i ciepłej w technologii wysokosprawnej kogeneracji. Kolejne działania to wprowadzenie minimalnych standardów dla urządzeń i produktów zużywających energię oraz oznaczenie ich energochłonności. Ministerstwo Gospodarki będzie również prowadzić kampanie informacyjne promujące racjonalne wykorzystanie energii.

• **Bezpieczeństwo dostaw paliw i energii**

Bezpieczeństwo energetyczne Polski oparte będzie o własne zasoby paliw i energii, w szczególności węgla kamiennego i brunatnego. Zapewni to uniezależnienie produkcji energii elektrycznej i w znacznym stopniu ciepła od zewnętrznych źródeł dostaw.

W obszarze ropy naftowej, paliw płynnych i gazu dokument zakłada dywersyfikację, rozumianą również jako zróżnicowanie technologii produkcji, a nie jak do niedawna jedynie kierunków dostaw. Wspierany będzie rozwój technologii pozwalających na pozyskiwanie paliw płynnych i gazowych z surowców krajowych.

Dotychczasowe prognozy, dotyczące możliwości pokrycia przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną w kraju, wskazują na konieczność rozbudowy istniejących mocy wytwórczych. Zobowiązania dotyczące ograniczania emisji gazów cieplarnianych zmuszają Polskę do poszukiwania rozwiązań niskoemisyjnych w zakresie produkcji energii elektrycznej. Wykorzystywane będą wszystkie dostępne technologie wytwarzania energii z węgla przy założeniu, że będą prowadziły do redukcji zanieczyszczeń powietrza (w tym również do znacznego ograniczenia emisji CO₂).

• **Wprowadzenie energetyki jądrowej**

Nowym kierunkiem działań będzie wprowadzenie w Polsce energetyki jądrowej. Oprócz zalet w postaci braku emisji CO₂, ta metoda produkcji energii pozwoli uzupełnić nasz bilans energetyczny, uniezależnić się od typowych kierunków pozyskiwania surowców energetycznych, a co za tym idzie poprawić poziom bezpieczeństwa energetycznego kraju.

W celu stworzenia warunków do wprowadzenia energetyki jądrowej w *Polityce* określono działania nakierowane na stworzenie ram prawnych oraz struktury organizacyjnej, a także zaplecza kadrowego i naukowo-badawczego. Niezbędne będzie również przeprowadzenie analiz lokalizacyjnych dla elektrowni jądrowych oraz dla składowiska odpadów promieniotwórczych.

- **Rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii**

Dla realizacji podstawowych celów *Polityki energetycznej* istotne znaczenie ma rozwój energetyki odnawialnej. Produkcja energii ze źródeł odnawialnych zapewnia pozytywne efekty ekologiczne oraz przyczyni się do rozwoju słabiej rozwiniętych regionów.

Dokument wyznacza następujące cele: osiągnięcie w 2020 r. 15-proc. udziału OZE w zużyciu energii finalnej, oraz 20-proc. w 2030 r. Planowane jest również osiągnięcie do 2020 r. 10-proc. udziału biopaliw w rynku paliw transportowych, oraz zwiększenie wykorzystania biopaliw II generacji.

Podstawowe działania, jakie przewiduje dokument w tym obszarze, to wsparcie wytwarzania energii elektrycznej, ciepła i chłodu z OZE oraz produkcji biopaliw. Interesującą inicjatywą, którą przygotowuje Ministerstwo Gospodarki, jest program budowy biogazowni rolniczych.

- **Rozwój konkurencyjnych rynków paliw i energii**

Konkurencyjne rynki energetyczne przyczyniają się do zmniejszenia kosztów produkcji, a zatem ograniczenia wzrostu cen paliw i energii. W tym obszarze Ministerstwo Gospodarki zamierza: rozwiązać problem uzależnienia dostaw gazu ziemnego i ropy naftowej z jednego kierunku, znieść bariery przy zmianie sprzedawcy energii elektrycznej i gazu, przebudować model rynku energii elektrycznej oraz wprowadzić rynkowe metody kształtowania cen ciepła.

- **Ograniczenie oddziaływania energetyki na środowisko**

Podstawowe działania zostaną nakierowane na ograniczenie emisji CO₂, SO₂ i NO_x, zgodnie z przyjętymi przez Polskę zobowiązaniami. Głównym celem w tym zakresie będzie ograniczenie emisji CO₂ w wielkości możliwej technicznie do osiągnięcia, bez naruszania bezpieczeństwa energetycznego.

Projekt dokumentu przewiduje stworzenie systemu zarządzania krajowymi pułapami emisji gazów cieplarnianych i innych substancji, wprowadzenie dopuszczalnych produktowych wskaźników emisji CO₂ w wytwarzaniu energii elektrycznej i ciepła oraz standardów obniżających wielkość emisji w tych sektorach.

Planowany jest także aktywny udział Polski w realizacji inicjatywy Komisji Europejskiej dotyczącej budowy obiektów demonstracyjnych dużej skali, dotyczących technologii wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS – Carbon Capture and Storage). Przewiduje się, że co najmniej dwie instalacje demonstracyjne CCS zostaną zlokalizowane w Polsce. Nowymi kierunkami działań będą także intensyfikacja badań nad wykorzystaniem technologii CCS do wspomaganie wydobywania ropy naftowej i gazu ziemnego, oraz nad wykorzystaniem odpadowego CO₂ jako surowca w innych gałęziach przemysłu.

Opracowała:

dr Magdalena Skulimowska³

Załączniki:

1. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 26 sierpnia 2009 r. w sprawie funduszu innowacyjności.
2. Polityka energetyczna Polski do 2030 r, z dnia 18 sierpnia 2009 r.

³ Na podstawie debaty z eurodeputowanymi w Parlamencie Europejskim, materiałów Ministerstwa Gospodarki ze strony www.mg.gov.pl oraz artykułów prasowych.